

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, VASARIO – FEBRUARY 7, 2016 • Vol. CVIII Nr. 15 Kaina 1 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 02-06-2017

ŠIAME NUMERYJE:

PLB atstovai Lietuvoje ir pradiuginti, ir nuliūdinti – 3 psl.

Lietuvių kalba yra mūsų įrankis – 4 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

Niekada negana cepelinų Pasaulio lietuviai paminėjo Pasaulinę cepelinų dieną

Šeimininkė Regina Greenhalgh įteikė Pasaulinės cepelinų dienos sumanytoji Juozui Vaičiūnui cepeliną su užrašu „Ačiū“, o Patricia Kaunelis ir Jane Leparskas-Vaičiūnienė įteikė Juozui specialiai padarytą cepelino atvaizdo karūną. R. Juškaitės-Švobienės nuotr.

Prieš trejus metus Amerikoje, Detroit, MI gyvenančio Juozo Vaičiūno pasiūlyta Pasaulinės cepelinų dienos idėja plinta. Ją palaiko vis daugiau lietuvių visame pasaulyje.

Pirmasis vasario sekmadienis – „World Zep Day & Super Bowl Sunday“ – šiais metais buvo švenčiama ne viename žemyne. Cepelinai buvo gaminami ir skanaujami Amerikoje, Europoje ir net Australijoje.

Šiais metais Detroit, MI esančioje Dievo apvaizdos lietuvių parapijoje Pasaulinė cepelinų diena buvo švenčiama ypatingai. Susirinkę šventės dalyviai ne tik virė ir valgė cepelinus, bet ir karūnavo Cepelinų karalių. Cepelino formos karūna buvo papuoštas parapijietis ir viso pasaulio lietuvių bandančios suvienyti šventės iniciatorius Juozas Vaičiūnas.

– 14 psl.

Tiltas, sujungęs Los Angeles ir Kauną

Kaune paminėtos 110-osios Bernardo Brazdžionio gimimo metinės

„Lietuvių dienas“ poetas redagavo nuo 1955 iki 1972 metų.

A. Vaškevičiaus nuotr.

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Kaune, Maironio lietuvių literatūros muziejuje ketvirtadienį paminėtos 110-osios poeto, dramaturgo, spaudos darbuotojo, muziejininko Bernardo Brazdžionio (1907–2002) gimimo metinės. Ši vieta pasirinkta neatsitiktinai – B. Brazdžionis nuo 1940 iki 1944 metų, kai pasitraukė iš Lietuvos, buvo pirmuoju Maironio muziejaus direktoriumi. Jo, kaip direktoriaus indėlis labai svarbus – tik įkūrus šį muziejų, fonduose buvo 1200 eksponatų – Maironio asmeniniai daiktai, paveikslai, knygos, o direktoriumi tapus B. Brazdžioniui, jis nusprendė išplėsti me-

morialinio muziejaus ribas ir rinkti kitų rašytojų literatūrinį bei memorialinį palikimą. Tad dabar muziejaus rinkinius sudaro apie 300 000 eksponatų.

Dieną poeto kūrybos gerbėjai, Kauno miesto savivaldybės atstovai, kūrėjai rinkosi Petrašiūnų kapinėse prie poeto kapo, kur buvo padėtos gėlės ir uždegtos žvakelės. Vakare renginys persikėlė į muziejų ir vyko pernai po restauracijos duris pagaliau atvėrusio Maironio buto svetainėje, kur susirinko labai daug poeto gerbėjų. Ir tai ne nuostabu – B. Brazdžionis buvo ir liko labai mylimas ir Lietuvoje, ir lietuvių už Atlanto.

– 6 psl.

Verčiau tobulai padaryti dalelę darbo, negu prastai dešimteriopai daugiau – Aristotelis

Rytų Europoje darbininkai emigruoja, pensininkai lieka

Naujosioms Europos sąjungos narėms gresia ekonominis nuosmukis, jeigu jiems nepavyks susigrąžinti darbininkų arba pritraukti naujų imigrantų.

(„The Economist“ žurnale, 2017 m. sausio 21 d. laidoje pasirodžiusio straipsnio vertimas)

Lietuvoje, Panevėžyje esančioje laisvojoje ekonominėje zonoje neseniai buvo pastatytas naujas Norvegijos vilnionių drabužių gamybos bendrovės „Devold“ fabrikas. Jam trūksta 40 darbininkų, o tai yra aštuntadalį visų fabriko darbininkų etatų. Trūkumo priežastis nėra perdėtas darbininkų išrankumas. Tiesiog mieste palaipsniui mažėja darbingų žmonių skaičius. Anot Panevėžio mero, miesto mokyklose mokinių liko tik pusė to, kas buvo prieš dešimtmetį.

Panašių rūpesčių vis dažniau kyla Vidurio ir Rytų Europoje, kur gimstamumas yra mažas, o emigracija didėja. Buvusieji komunistiniai kraštai išjungė į Europos Sąjungą, tikėdamiesi greitai tapti į Vokietiją ar Didžiąją Britaniją panašiomis valstybėmis. Tačiau, atsitiko kitaip: daugelis šių kraštų darbininkų išvyko į Vokietiją ar Britaniją. Latvijoje nuo 2000 metų darbingų žmonių skaičius sumažėjo ketvirtadaliu; 2014 metais iš Latvijos jau buvo išvykęs trečdalis tų, kurie 2002–2009 metais baigė šalies universitetus. Bulgarijos medicinos studentų apklausa rodo, kad 80–90 proc. visų studentų vos tik baigę mokslus planuoja emigruoti.

Anot ekonomisto Stasio Jakeliūno, Lietuvai darbininkų praradimas nemažai kainuoja. Europos Sąjungos finansinė parama daug padėjo gerinant infrastruktūrą, bet darbininkų trūkumas stabdo užsienio investicijas ir ekonomikos plėtrą. Remiantis Tarptautinio valiutos fondo duomenimis, 1999–2014 metais emigracija kai kuriose rytų Europos šalyse sumažino jų metinį bendrąjį vidaus produktą 0,6–0,9 proc. Manoma, kad 2030 metais bendrasis vidaus produktas Bulgarijoje, Rumunijoje ir kai kuriose Baltijos valstybėse bus 3–4 proc. mažesnis, negu jis būtų buvęs be emigracijos.

Visa tai sudaro pavojų viešiesiems finansams. Didžiausią rūpestį kelia pensijos, kurioms skiriama apie pusė rytų Europos socialinių išlaidų. 2013 metais Latvijoje kiekvienam daugiau nei 65 metų sulaukusiam asmeniui buvo 3,3 darbingo amžiaus asmenys, panašiai kaip Britanijoje ir Prancūzijoje. Prognozuojama, kad iki 2030 metų skaičius nukris iki maždaug dviejų su trupučiu darbingo amžiaus asmenų. O tokių lygmenį Britanija ir Prancūzija pasieks tik 2060 metais. Valstybės didina pensijinio amžiaus ribą (išskyrus Lenkiją, kuri neapgalvotai ją mažina). Pašalpos jau dabar yra menkos. Tad mažiniui lieka nedaug vietos. Bendro vidaus produkto dalis, skirta socialinėms išlaidoms Bulgarijoje, Rumunijoje ir Baltijos valstybėse atitinka apytikriai pusę tokių išlaidų, kurias skiria daugelis turtingesnių Europos valstybių.

Negalėdama įtikinti žmonių neišvykti, šių šalių valdžia, sekdama Airijos ir Pietų Korėjos pavyzdžiu, bando emigrantus parsivilioti atgal. Daumantas Simėnas, Panevėžio laisvosios ekonominės zonos projektų vadovas sako, kad jo sugrįžimą iš Britanijos į Lietuvą nulėmė „Kurk Lietuvai“ programa, kurios dėka išsimokslinusiems diasporos profesionalams

atsiranda galimybė gauti valstybinį darbą. Anot jo, kur kas lengviau apsispręsti sugrįžti, jeigu žinai, kad gausi darbą pagal išsilavinimą. O be to, „namai, yra namai“, pridėda D. Simėnas.

Abejotina, ar tokios pastangos galės sulaikyti emigrantų srautą. Milda Dargužaitė teigia, kad „Kurk Lietuvai“ programa per penkerius metus sugrąžino daugiau nei 100 žmonių. Pati M. Dargužaitė atsisakė investicijų bankininkės karjeros Amerikoje ir užėmė valstybinį postą Vilniuje. Tarp sugrįžusiųjų yra Seimo narys, mero pavaduotojas, keli premjero patarėjai. Sudėtingiau yra susigrąžinti

gydytojus ir inžinierius. Tyrimai rodo, kad patyrusius rytų Europos darbuotojus vilioja užsienio institucijų, pavyzdžiui mokymo įstaigų, kokybė. Migrantus be specialybių labiausiai traukia socialinės išmokos. Nedaug yra duomenų apie sugrįžtančius migrantus, bet neseniai pasirodęs Tarptautinės valiutos fondo pranešimas leidžia suprasti, kad ta grįžtančiųjų migracija yra nedidelė. Kai kuriose valstybėse ji siekia vos 5 proc. visų išvykusiųjų.

Bendrovės taikosi prie darbuotojų skaičiaus su-

mažėjimo. Neseniai Bulgarijoje vykusioje verslo konferencijoje darbdaviai pranešė, jog jiems reikia kelti algas, kad galėtų privilioti darbininkų iš kitų šalių. Bulgarijoje ir Baltijos valstybėse paskutiniuosius penkerius metus atlyginimai augo greičiau, negu gamyba. Todėl gamintojams sunkiau konkuruoti eksporto srityje. Tačiau tai gali keistis. Rokas Grajauskas, „Danske“ banko ekonomistas teigia, kad didesnės išlaidos darbuotojams verčia bendroves dar labiau automatizuoti gamybą. „Devold“ fabrike daugelį užduočių, kurias kadaise atlikdavo žmonių rankos, tokių, kaip žieminių megztinių sukirpimas, dabar daro robotai.

Kai kurios valstybės svarsto galimybę pritraukti imigrantų iš neturtingų kaimyninių šalių. 2016 metais Estijos gyventojų skaičius, kuris nuo 1990 metų nuolat mažėjo, jau antrus metus didėja dėl atvykstančių emigrantų iš Ukrainos, Baltarusijos ir Rusijos. Tačiau imigracija vargu ar sulaikys protų nutekėjimą. 2015 metais 400 000 ukrainiečių įsigijo leidimus gyventi Lenkijoje. Beveik visi šie žmonės dabar dirba žemdirbystės, statybos arba buitinių paslaugų darbus. Tuo tarpu apie 30 proc. iš Lenkijos emigravusių žmonių turi aukštąjį išsilavinimą. O tai yra dvigubai daugiau, negu Lenkijos gyventojų bendras išsilavinimo lygis.

Tiems, kurie palieka Rytų Europą, laisvė pasirinkti gyvenamąją vietą ir darbovietę yra didelė laimė. Tačiau valstybės, kuriose šie žmonės gimė ir užaugo, susiduria su rimtu iššūkiu. Joms reikia išmokyti, kaip pritraukti ir išlaikyti naujų darbuotojų. Kitaip darbingų gyventojų netekusioms šalims gresia nuosmukis.

Vertė Rimas Černius

Maironio namuose Kaune paminėtas Kazimiero Bradūno šimtmetis

Vasario 6-osios, pirmadienio, vakarą Kaune, Maironio lietuvių literatūros muziejuje buvo minimos Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato, žemininko-lankininko, poeto, redaktoriaus Kazio Bradūno (1917–2009) 100-osios gimimo metinės.

Vakare dalyvavo Elena Bradūnaitė-Aglinskienė, Lionė Bradūnaitė su vyru Andriumi Kazlausku, literatūros kritikas Valentinas Sventickas, literatūros istorikas Darius Kuolys, aktorius Dainius Svobonas bei pianistas Andrius Vasiliauskas.

Renginyje, kurį vedė muziejaus direktorė, rašytoja Aldona Ruseckaitė, buvo pristatytas naujas leidinys „Kazys Bradūnas. Archyvai“ (sudarytoja – muziejaus Išeivių literatūros skyriaus vedėja Virginija Paplauskienė). Leidinio išleidimą finansavo Lietuvos kultūros taryba, taip pat Elena Bradūnaitė-Aglinskienė ir Lionė Bradūnaitė-Kazlauskienė su šeimomis.

„K. Bradūno poetinis palikimas stebėtinai gausus: Lietuvoje, Vokietijoje ir Amerikoje išleista septyniolika poezijos knygų, sudarytos dvi

rinktinės, parengtas ir išleistas visas kūrybinis palikimas – ‘Sutelktinė’ I–II, (2001). 2007 metais, persijojęs poetinius aruodus, autorius atrinko šimtą jam charakteringiausių ir būdingiausių eilėraščių ir tais pačiais metais išleido knygą ‘Paberti grūdai’.

Už savo kūrybą yra pelnęs įvairių premijų ir apdovanojimų. K. Bradūnui, pirmam išeivių rašytojui, 1992 metais paskirta Lietuvos nacionalinė kultūros ir meno premija. Už nuopelnus Lietuvai poetas 1994-aisiais apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino IV laipsnio ordinu. 1997 metais pelnęs Vilkaviškio savivaldybės premiją. 2002 m. poetas buvo nominuotas ‘Poezijos pavasario’ laureato titulu bei gavo ‘Druskininkų rudens’ Jotvingių premiją.

Minėtini ir jo stambiausi kaip redaktoriaus darbai – žurnalai ‘Aidai’, ‘Literatūros lankai’, dienraščio ‘Draugas’ kultūros ir meno priedas, antologija ‘Žemė’; jaunųjų kūrėjų almanachas ‘Keturi’ (1986); studijų draugo Vytauto Mačernio knyga ‘Poezija’ (1961); Lietuvių poezijos III tomas (1971). Suredaguotos neįkainojamą vertę turinčios studijinės knygos: ‘Lietuvių literatūra svetur 1945–1968’ (1968) ir ‘Egzodo lietuvių literatūra 1945–1990’ (1992). Pastarąją redagavo kartu su Rimvydu Šilbajoriu, – poeto K. Bradūno darbus vardino muziejaus skyriaus vedėja V. Paplauskienė.

Poeto jubiliejui Maironio muziejus parengė parodą ir „Semių krikšto vandenį giesmei...”

ELTA

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00
JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**
Pirma klase: kasdien – **\$340.00** • visos savaitės **\$240.00**
Kanadoje (USD): – metams **\$390.00** • 1/2 metų **\$210.00** • 3 mėn. **\$110.00**
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams **\$615.00** • 1/2 metų **\$315.00**
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV – metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**
Kanadoje (USD) – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$120.00** • 3 mėn. **\$75.00**
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams **\$220.00** • 1/2 metų **\$120.00**

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Administracija –
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.
Nepanaudotų straipsnių nesaugojame.

PLB atstovai Lietuvoje ir pradžiuginti, ir nuliūdinti

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB) su naująja šalies valdžia vėl mėgino spręsti senas, opias problemas, tačiau kitaip nei anksčiau. Taip pat buvo kalbėta apie atskiros rinkimų apygardos kūrimą ir išeivijos norą turėti savo atstovą Seime. Šiais klausimais pagaliau tikimasi proveržio, nes parlamente daugumą mandatų turintys „valstiečiai“ yra ne kartą deklaravę rūpestį emigrantais ir jų susigrąžinimu.

Lietuvą atvykusi PLB pirmininkė Dalia Henke kartu su PLB Viešųjų ryšių komisijos vadovu Laurynu Geriku, PLB atstove Lietuvoje Vida Bandis visą savaitę susitikinėjo su valdžios ir visuomenės atstovais ir ilgainiui tikisi viešos diskusijos jiems rūpimais klausimais.

Pirmieji susitikimai vyko Seimo pirmininko Viktoro Pranckiečio kabinete, taip pat su teisingumo ministre Milda Vainiute bei socialinių reikalų ir darbo ministru Linu Kukuraičiu.

PLB pirmininkė D. Henke pasakojo, kad pirmiausia šio vizito metu siekta susipažinti su naujos kadencijos Seimo bei Vyriausybės nariais ir visiems ketveriems metams apibrėžti bendrus tikslus bei sprendimus klausimus.

Visus žodžiu išsakytus siūlymus valdžios atstovams D. Henke ketina pateikti ir raštu.

Po šių susitikimų ir priėmimų ji džiaugėsi, kad diskusijose vyravo nuoseklumas spręsti problemas.

Susitikimai ministerijose

Pirmąją vizito dieną PLB atstovai susitiko su ministru pirmininku Sauliumi Skverneliu. Buvo aptarta galimybė įkurti atskirą pareigybę prie ministrų kabineto – ministro patarėją, koordinuojantį užsienio lietuvių reikalus. Taip pat buvo išklaustas Vyriausybės požiūris į Lietuvos Respublikos pilietybės užsienio lietuviams išsaugojimą. Susitikimo metu buvo nutarta rengti nuolatinis visos sudėties PLB valdybos susitikimus su Vyriausybe ir pažadėta, kad jau nuo balandžio mėnesio premjeras turės patarėją užsienio lietuvių reikalams. Tuo pačiu PLB pasižadėjo būti energingesnė teikiant siūlymus.

Tą pat dieną įvyko susitikimas su kultūros ministre Liana Ruokytė-Jonsson. Buvo svarstyta, kaip Kultūros ministerija galėtų prisidėti prie tapatybės palaikymo išeivijoje, aptarti bendruomenių renginių finansavimo reikalai. Ne viskas pasaulio lietuvių bendruomenę džiugina – pasigendama ministerijos darbuotojų bendradarbiavimo su diaspora. Ministrė pažadėjo atsižvelgti į PLB išsakytas pastabas, peržiūrėti lig šiol galiojančią išeivijos kultūrinių renginių finansavimo tvarką.

Su švietimo ir mokslo ministre Jurgita Petrauskiene be kitų klausimų aptartas išeivijos dalyvavimas akcijose (dainų šventėse, visame pasaulyje giedant Tautinę giesmę), jaunimo tautinio ugdymo problemos.

Su vidaus reikalų ministru Eimučiu Misiūnu tartasi dėl elektroninio balsavimo įteisinimo, užsienyje gyvenančių Lietuvos Respublikos piliečių dalyvavimo rinkimuose teisinių problemų, svarstyta prekybos žmoneimis problema ir kaip galėtų prie jos sprendimo prisidėti PLB.

Taip pat buvo susitikta su Seimo kultūros komiteto pirmininku Ra-

Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisija: trečia iš dešinės – PLB pirmininkė Dalia Henke, šalia – komisijos pirmininkas Antanas Vinkus.

mūnu Karbauskio. Su juo be daugybės kitų klausimų aptartos Pilietybės įstatymo vingrybės. Taip pat su juo buvo kalbėta apie atskiros rinkimų apygardos kūrimą ir išeivijos norą turėti savo atstovą Seime. Šiais klausimais pagaliau tikimasi proveržio, nes parlamente daugumą mandatų turintys „valstiečiai“ yra ne kartą deklaravę rūpestį emigrantais ir jų susigrąžinimu.

Pilietybės įstatymo vingrybės

PLB pirmininkė Dalia Henke nesitiki greitų sprendimų dėl daugybinės pilietybės įteisinimo. „Esame atsidūrę Konstitucijos spąstuose, nes Konstitucinis Teismas (KT) jau tris kartus išaiškino, kad kalbant apie dvigubą pilietybę visi sprendimai, be Konstitucijos keitimo per referendumą, neįmanomi“, – sakė D. Henke po visą savaitę vykusių susitikimų su Lietuvos politikais bei KT pirmininku Dainiumi Žalimu.

KT vadovas D. Žalimas po susitikimo pabrėžė, kad įteisinti daugybinę pilietybę galima tik pakeitus Lietuvos Konstituciją – Pilietybės įstatymo pataisų tam nepakanka. Tuo tarpu D. Henke sako, jog tarp išeivių ir Lietuvos institucijų atstovų „yra ir tam tikras nesusišnekėjimas, kas apie ką kalba ir turi omenyje“.

„PLB kalba apie pilietybės išsaugojimą – kaip išlaikyti tą prigimtine teisę. Konstitucijoje įrašyta, kad Lietuvos pilietybė įgijama gimstant, – pabrėžė pasaulio lietuvių atstovė. – Vaikai, sulaukę 18 metų, nebeturi apsispręsti (kurios valstybės pilietybę rinktis), jie gimimu gali išlaikyti Lietuvos pilietybę. Kai prie vieno stalo sėdi šeima, ir vaikai gali išlaikyti Lietuvos pilietybę, o tėvai – ne, tai kažkoks nesusišnekėjimas“, – kalbėjo D. Henke.

Šiuo metu D. Henke mato vienintelę galimybę siekti dvigubos pilietybės įteisinimo – iš pradžių sumažinti reikalavimus referendumui, kuriuo būtų keičiamas Konstitucijos 12 straipsnis dėl pilietybės. Konstitucijos pirmojo skirsnio nuostatos gali būti keičiamos tik referendumu, o Referendumo įstatyme nustatyta, kad tokiems pakeitimams reikia, jog už juos balsuotų daugiau kaip pusė rinkimų teisę turinčių piliečių.

„Visų pirma reikėtų pradėti nuo Referendumo įstatymo pakeitimo, nes yra du slenkščiai tokiam referendumui. Vienas slenkstis – kad referendumas įvyktų, turi susirinkti daugiau kaip 50 proc. piliečių. Antras – referendumo įstatymo straipsnis, kuris reikalauja, kad 12 straipsnį keičiant ‘už’ būtų 50 proc. visų piliečių; antras slenkstis dar labiau neįveikiamas“, – sakė D. Henke.

„Nei Referendumo įstatymas yra paruoštas, nei piliečiai tam (dalyvauti referendume) yra pasirengę, tai didžiulis darbas, kuris turi būti padarytas. Taigi dabar esame spąstuose“, – reziumavo PLB vadovė.

D. Henke teigimu, pakaktų parengti Pilietybės įstatymo pataisas. Žinoma, geriausius ir daugeliui priimtinius būdus turės rasti teisininkai. „Išsaugoti Lietuvos pilietybę, o ne įteisinti dvigubą – tai vienas mūsų esminių siūlymų. Kiekvienas asmuo, nesvarbu, kur jis gyventų, yra unikalus, o jo pilietybės atvejis – atskiras. Manau, kad prieš gaudami kitos šalies pilietybę mūsų šalies piliečiai galėtų kreiptis į atitinkamas Lietuvos valstybės institucijas, prašydami palikti jau turimą Lietuvos pilietybę. Taip jie turėtų įrodyti, kad atitinka keliamas išimtinės sąlygas“, – būtinybę pritaikyti Pilietybės įstatymą prie šių dienų aktualijų išdėstė PLB pirmininkė.

Rinkimų apygarda – vien išeiviai

Anot D. Henke, 2016-ųjų Seimo rinkimuose dalyvavo apie ketvirtį visų užsienyje gyvenančių mūsų valstybės piliečių – daugiau nei ankstesniais metais. PLB siekia, kad būtų įkurta atskira balsavimo apygarda, ir užsienio lietuviai pagaliau galėtų turėti savo atstovą Seime. Tam reikėtų, kad balsuotų apie 30 tūkst. užsienyje gyvenančių mūsų šalies rinkėjų, o kaip parodė praėjusių metų Seimo rinkimų rezultatai, išeivijos aktyvumo dar labai smarkiai trūksta.

Dabar užsienyje gyvenančių piliečių balsai priskiriami sostinės Naujamiesčio rinkimų apygardai. Pasak D. Henke, siekiama, kad šiuo metu galiojanti tvarka būtų pakeista iki 2020 metų Seimo rinkimų. Tačiau ji pakomentavo girdėtas šnekas, esą tam priešinosi Seimas ir politinės partijos, manančios, kad PLB kurs partiją, ir atsirastų dar vienas konkurentas rinkimuose. D. Henke pabrėžė, kad PLB – nepartinė organizacija ir tikrai neketina steigti partijos. „Užsienio lietuviai nekandidatuotų į Seimą, o rinktųsi iš Lietuvoje veikiančių partijų atstovų, savo balsus atiduotų už Lietuvoje gyvenančius politikus“, – teigė D. Henke.

Užsienio lietuviai taip pat pageidautų balsuoti elektroniniu būdu, nes tai padėtų išvengti techninių nesklandumų. „Pavyzdžiui, kai kurie Australijos lietuviai iki šiol negavo praėjusiais metais vykusio Seimo rinkimų balsavimo biuletenių“, – balsavimo sistemos netobulumus pabrėžė PLB pirmininkė.

Parengė
Vitalius Zaikauskas

Su Lietuvos atstovais aptarti pasaulio lietuvių rūpesčiai.

TELKINIAI

Docentės dr. Loretos Vilkienės paskaita apie lietuvių kalbos mokymą svetur.

Pirmoje eilėje: seminaro rengėjos ir organizatorės (iš kairės): Lina Vaškevičienė, dr. Loreta Vilkienė, Rita Migauskienė, Gaila Narkevičienė, Joana Pribušauskaitė, dalyvė Aldona Haensel ir Neila Baumilienė. Antroje ir trečioje eilėse stovi pirmojo ir antrojo etapo seminaro dalyvės. A. Siaurytės-Solly nuotraukos

Lietuvių kalba yra mūsų įrankis

Lietuvių kalbos mokėjimo vertinimo ir ugdymo sistema JAV lituanistinėse mokyklose

AISTĖ SIAURYTĖ-SOLLY

2017 m. sausio 13–14 dienomis Bostone vyko lietuvių kalbos mokėjimo lygių testo egzaminuotojų seminaras. Sausio 15 d. seminaro dalyviai turėjo galimybės žvilgtelti į lietuvių kalbą per paveldėtosios kalbos priзмę, įsigilinti į tokios kalbos mokymo ypatumus ir efektyviausią medžiagos pateikimo metodiką.

Seminarą organizavo Bostono lituanistinės mokyklos direktorė Gaila Narkevičienė, bendradarbiaudama su Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerija (LR ŠMM), Vilniaus universiteto Lituanistinių studijų katedra ir Kazickų šeimos fondu. Seminarą finansavo Kazickų šeimos fondas (17,000 dol.) ir Lietuvių Fondas (1,000 dol.), kurių lėšomis į Bostoną atvyko daugiau kaip 30 lituanistinių mokyklų mokytojų bei vadovų iš kitų JAV valstijų. Taip pat prie seminaro organizavimo neįkainojamai prisidėjo Kazickų šeimos fondo New Yorko skyriaus direktorė Neila Baumilienė, iš kurios dalyviai pasisėmė neblėstančios energijos ir reikalingos informacijos apie JAV lituanistinių mokyklų moksleivių galimybes lietuvių kalbos žinias pateikti įvairioms mokslo įstaigoms.

Seminarą vedė dėstytojos Joana Pribušauskaitė, dr. Loreta Vilkienė, Rita Migauskienė ir Lina Vaškevičienė iš Vilniaus universiteto Lituanistinių studijų katedros, kuri yra Europos kalbų testuotojų asociacijos narė (ALTE – Alternative Language Testing Exam).

Lietuvių kalbos lygių testas 14–17 metų lituanistinių mokyklų moksleiviams suteiks galimybę laikyti lietuvių kalbos A1-A2-B1 lygių testą. Testas susideda iš keturių dalių: skaitymo, rašymo, klausymo ir kalbėjimo. A1 lygis apibūdina *pradedantį kalbos vartotoją*, kuris geba suprasti ir vartoti žinomus būtiniausius posakius ir pagrindines frazes konkrečių poreikių patenkinimui, prisistatyti ir pristatyti kitą, susikalbėti, paprastai pašnekovui kalbant aiškiai ir lėtai. A2 kalbos lygis apibūdina *pradedantį vartotoją*, kuris geba suprasti dažnai vartojamus posakius, susijusius su svarbiausiomis gyvenimo sritimis, susikalba įprastose kasdienėse situacijose apie žinomus dalykus ir moka pasiteirauti informacijos ar ją suteikti, taip pat geba paprastai papasakoti apie savo išsilavinimą, artimiausią aplinką ir būtiniausius poreikius. B1 kalbos lygis apibūdina *savarankišką vartotoją*, kuris geba bendrauti daugelyje numatomų kasdienio gyvenimo situacijų ir kai kuriose netikėtose situacijose, geba apibūdinti patirtį ir įvykius, svajones, viltis, norus, trumpai nurodyti priežastis ir paaiškinti nuomones ar planus.

Egzaminą laikiusieji moksleiviai gaus VU ir LR ŠMM išduotus pažymėjimus, kuriuose bus pažy-

mėtas kalbos mokėjimo lygis pagal A1, A2 ir B1 – ALTE kalbos mokėjimo reikalavimus. Šios iniciatyvos dėka jaunimas gaus lietuvių kalbos lygio pažymėjimus, kuriuos galės pristatyti į savo mokslo įstaigas (gimnazijas, kolegijas, universitetus), kad gautų antros ar trečios kalbos kurso kreditus (priklausomai nuo įstaigų reikalavimų).

Šiek tiek išsamiau apie patį seminarą. Pirmoji seminaro diena vyko Bostono Šv. Petro bažnyčios salėje, kur seminaro dalyvės buvo suskirstytos į dvi grupes – etapus. Pirmojo etapo dalyvės pirmą kartą susipažino ir galėjo analizuoti Europos kalbos mokėjimo lygių (A1, A2 ir B2) sistemą. Docentės dr. Loretos Vilkienės ir asistentės Ritos Migauskienės dėka dalyvės susipažino su Europos kalbos mokėjimo lygių modeliu, atskirų testuojamų dalių (skaitymo, rašymo ir kalbėjimo) specifika ir tikrinamaisiais gebėjimais. Pirmosios seminaro dienos tikslas buvo su pažindinti lituanistinės mokyklos mokytojus su lietuvių kalbos egzamino dalimis, egzaminuotojų funkcijomis, vertinimo skale ir sprendimais. Dalyvės galėjo įgauti praktikos kalbėjimo egzaminavimo pratybose, vertintojų funkcijas atlikdamos su kolegėmis. Tuo pačiu metu antrojo etapo dalyvės gilino žinias ir aptarė egzamino organizavimą, savitus kalbintojo ir vertintojo vaidmenis bei skalių taikymą. Drauge su prelegentėmis Joana Pribušauskaite ir Lina Vaškevičiene antrojo etapo dalyvės analizavo egzaminą, kalbėjimo dalies vertinimą naudojant praejusių metų egzaminą video medžiagą.

Sausio 14 d., antrąją seminaro dieną, pirmojo etapo dalyvės turėjo galimybės egzaminuoti Bostono lituanistinės mokyklos mokinius. Antrojo etapo dalyvės stebėjo, analizavo egzaminą eiga ir vertintojų funkcijų atlikimą. Lietuvių kalbos mokėjimo lygių testo egzaminuotojų seminaras baigėsi aktualiausių egzaminą vykdymo klausimų aptarimu ir potencialių testuotojų įskaita. Išlaikiusios įskaitą seminaro dalyvės buvo įvertintos VU Filologijos fakulteto pažymėjimu.

Po testuotojų seminaro Amerikos lietuvių švie-

timo tarybos pirmininkė ir lituanistinės mokyklos „Lietuvėlė“ (New Jersey) direktorė Auksė Motto, pasidžiaugusi bendro darbo rezultatais ir dėkodama seminaro organizatorėms bei VU prelegentėms, įteikė Odetos Bražėnaitės angelų karpinius, simbolizuojančius nuoseklų lietuvių kalbos mokymą JAV.

Sausio 15 d. (paskutinę dieną) visos seminaro dalyvės kartu su Bostono lituanistinės mokyklos mokytojomis dalyvavo lietuvių kalbos mokymo seminare, kuriame aptarėme kalbos mokymosi ypatumus, aktualius mokiniams, kurie mokosi antrąją arba trečiąją kalbą už Lietuvos ribų ir – labai dažnai – mišrios šeimos ar bendruomenės kontekste. Diskusijos virė kalbant apie gimtakalbius ir lietuvių kalbos mokymą svetur, kitaip tariant, paveldėtos namų arba bendruomenės kalbos mokinius.

Dr. Loreta Vilkienė paskaitoje pabrėžė, kad lietuvių paveldėtosios kalbos moksleiviams „lietuvių kalba turi būti susieta su asmens tapatybe“. Lietuvių kalbos studijos svetur turi būti visai kitokios: „Jeigu mokysime vaikus taip, kaip Lietuvoje, mes išmokysime ne kalbos, bet apie kalbą“. Tokiame kalbiniame kontekste už Lietuvos ribų „mūsų tikslas yra vartoti kalbą, bet ne žinoti apie kalbą“. Mokymo priemonės lituanistinės mokyklos mokiniams turėtų būti praktiškos, skatinančios kalbos vartojimą kasdienėse situacijose ir plečiančios žodyną.

Dr. Loreta Vilkienė išsamiai paaiškino pamokų planavimo specifiką, kur pamokos viena su kita siejasi, suteikiant galimybę moksleiviams prisiminti, sieti ir naudoti išminktą medžiagą. Nauja medžiaga turėtų būti pateikiama konkrečiai, glaustai ir aiškiai, kad mokiniai ne tik įgytų įgūdžių ir įtvirtintų žinias, bet ir galėtų pamatuoti rezultatus (pvz., padarė, pasakė, parašė...).

Paskutinę dieną seminaro dalyviai galėjo kartu su kolegomis aptarti teminio mokymo privalumus ruošiant lituanistinės mokyklos mokinius nuosekliai keturių kalbinės veiklos sričių (klausymo, kalbėjimo, skaitymo, rašymo) vartojimui. Bostono li-

Iš k.: Joana Pribušauskaitė, Auksė Motto, dr. Loreta Vilkienė, Lina Vaškevičienė, Rita Migauskienė, Neila Baumilienė ir Gaila Narkevičienė.

tuanistinės mokyklos direktorė Gaila Narkevičienė kartu su Lietuvių kalbos instituto doktorantūros kandidate Rita Mikelionyte pasidalijo mintimis apie savo sudaromas mokymo programas, kurių tikslas yra tobulinti lituanistinių mokyklų mokymo turinį. Programos remiasi dvylika komunikacinių temų (pvz., asmens tapatybė, santykiai su žmonėmis, gyvenamoji aplinka, maitinimasis, sveikata ir higiena, paslaugos ir prekyba, kelias/kelionės, gamta ir šventės). Tokia praktiška ir vaikams prieinama mokymo metodika ne tik padeda lituanistinių mokyklų moksleiviams pasiruošti lietuvių kalbos lygių egzaminui, bet ir suteikia jiems praktinių žinių bendraujant su gimtakalbiais.

Tą pačią dieną dalyviai galėjo susipažinti su Šv. Bostono lietuvių parapijos klebonu kun. Steponu Žuku, kuris tobulino lietuvių kalbos žinias VU Lituanistinių studijų katedroje. Seminaro viešnia, JAV LB Naujosios Anglijos apygardos pirmininkė Regina Balčaitienė padėkojo seminaro organizatorėms ir pasidalijo įkvėpiančia mintimi, kad „Lietuva yra viena, nesvarbu, kur mes bebūtume“. Prie mūsų darbo nuotoliniu būdu prisijungęs LR generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius dėkodamas skatino tolesnę lituanistinių mokyklų veiklą ir lietuviškų tradicijų, kalbos ir kultūros puoselėjimą.

Seminaro išpūdziai ir lūkesčiai buvo užpildyti aktualių pedagoginių žinių, entuziazmo ir noro tobulinti lituanistinę veiklą. Visi dalyviai ir dalyvės išsiskirstė į savo miestus, kuriuose galėtų vartoti, skatinti, mokyti ir puoselėti lietuvių kalbą – brangiausią mūsų tautos įrankį.

Visų dalyvių vardu norėčiau padėkoti seminaro organizatorėms: Bostono lituanistinės mokyklos direktorei Gaila Narkevičienei ir Kazickų šeimos fondo New Yorke skyriaus direktorei Neilai Baumilienei, kurios buvo šio renginio kuratorės. Esame be galo dėkingos Vilniaus universiteto Lituanistinių studijų katedros prelegentėms Joanai Priušauskaitei, dr. Loretai Vilkienei, Ritai Migauskienei ir Linai Vaškevičienei už egzaminuotojų seminarą, nuostabias paskaitas, informatyvias diskusijas ir praktiką. Dar kartą dėkojame Kazickų šeimos fondui ir Lietuvių Fondui už finansinę paramą lietuvių kalbai, lituanistiniam mokymui ir lietuviškų tradicijų puoselėjimui diasporoje.

Aistė Siaurytė-Solly – San Francisco lituanistinės mokyklos „Genys“ darželio mokytoja.

STEFA TAMOŠEVIČIENĖ

Baigiantis sausui, 29-ąją mėnesio dieną, po šv. Mišių, į Marquette Parko Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios parapijos salę gausiai rinkosi čikagiečiai lietuviai pasiklausyti įdomių pranešimų ne tik apie mūsų tautos ir Tėvynės praeities istorines peripetijas, bet ir padiskutuoti apie šiandienos emigrantų aktualijas, netgi priimti rezoliucijas svarbiais politikos klausimais.

Renginį organizavo jau nemažai metų ir patirties, vos ne kasmet rengiant politinius savaitgalius, turintis JAV lietuvių visuomeninis komitetas „Už dvigubą pilietybę“. Pastarasis susibūrimas įvardintas „Politikos popiete“. Ši popietė ištis buvo įdomi, tad ir užsitęsė. Po Amerikos himno bei Tautinės giesmės parapijos klebonas kun. Jaunius Kelpšas palaimino renginio dalyvius bei padėkojo Dievui už laisvės bei demokratijos Lietuvą.

Artėjant Nepriklausomos Lietuvos valstybės šimtmečiui (1918 m.) labai įdomų, atskleidusį netikėtų praeities faktų, pranešimą apie 1941 m. sukilimą Lietuvoje skaitė teisininkas, istorikas dr. Augustinas Idzelis. Beje, jis priminė, kad naujoji jo istorinė knyga – apie laikotarpį, kupiną kontroversinių faktų ir kai kurių žymių lietuvių, deja, kolaboravusių su sovietiniais okupantais ir vėliau tapusių net generolais, pavardžių. Daug anuometinių Maskvos vadų bei enkavedistų skleidė šmeižikiškus pramanus, dezinformavo žmones apie nusipelnčius mūsų tautos intelektualus. Tokia skaudė mūsų Lietuvos praeitis... Jis, šios knygos autorius, džiaugiasi savo namo rūsyje išsaugojęs daugybę svarbių dokumentų apie tuos niekingus veiksmus ir jų organizatorius, klastojančius tikrovę. Tuomet Baltijos šalyse buvo nemažai KGB agentų, pakabintų ant Maskvos meškerės, kurie sujudo atskridus atėjūnui Vladimirui Dekanozovui (Dekanošvili) su 15 Rusijos enkavedistų. V. Dekanozovas įsakė jam pristatyti prezidentą – gyvą ar mirusį. Lietuvos prezidentas Antanas Smetona spėjo atsидurti už valstybės sienos, – kitaip jo padėtis būtų numanoma. Tokie demaskuojantys įrodymai (dokumentai) – tikras aruodas mūsų tautos istorijai pagrįsti.

Politikos popietė Čikagoje

Po įdomios prelegento kalbos kilo mintis rinkti pinigus knygai išversti į lietuvių kalbą.

Salėje buvo žmonių, Lietuvoje išgyvenusių baisiąją Sausio 13-osios naktį, tarp jų – ir du Čikagoje gyvenantys komiteto „Už dvigubą pilietybę“ nariai, „Sausio 13-osios“ medalininkai – Juozas Karsokas, žurnalistas, bei Algimantas Šutinas, teisininkas. Pastarasis savo kalboje motyvuotai išdėstė, kodėl LR Seime įstrigęs dvigubos pilietybės klausimas ir jo politinis sprendimas. Kodėl Lietuvos Konstitucinis Teismas sprendžia šį klausimą? Tai tu-

sklidusių lietuvių yra jau trečiosios emigrantų bangos, daugiausiai – jauni žmonės, ne taip seniai išvykę iš Lietuvos... Lietuvybės išlaikymas priklauso tik nuo jų. Tiems žodžiams paprieštaravo čikagietis Juozas Polikaitis, senjoras, aktyvus PLB narys, teigdamas, kad negalima griauti, kas seniai sukurta. Bet klausimas išlieka – ar bendravimui su Lietuva įvairiuose kraštuose susikūrusioms lietuvių bendruomenėms (kultūros, švietimo klausimais) reikia tarpininko PLB? Juolab kad kiekvieno krašto poreikiai skirtingi. Na, o Lietuvos URM yra Užsienio

Dainininkė Agnė Giedraitytė.

Dr. Augustinas Idzelis. Autorės nuotraukos

rėtų būti ne šio teismo reikalas, o LR Seimo! Jo nuomone, atkaklus priešinimasis dvigubai pilietybei (kokias turi nemažai net Europos šalių) dar labiau nutolins savus piliečius nuo Tėvynės. Keista, o litvakais Andrius Kubilius susirūpino, mat jiems būtina suteikti LR pilietybę. Kodėl taip lengvai nurašomi Lietuvos žmonės? – samprotavo teisininkas.

Šalia įvairių temų komiteto „Už dvigubą pilietybę“ pirmininko pavaduotoja Ligija Tautkuvienė iškėlė klausimą dėl naujų lietuviškų švenčių simbolių ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) reikalingumo. Juk pagrindinis tikslas – kova už Lietuvos nepriklausomybę yra įvykęs faktas. „Lietuva jau 26 metai laisva ir nepriklausoma valstybė, nuo ko dabar ją reiktų vaduoti?“ – klausė komiteto „Už dvigubą pilietybę“ atstovė. Beje, PLB taryboje tėra vos 4 vyresniosios, antrosios, kartos atstovai. Dauguma po pasaulį pa-

lietuvių departamentas, sukurta „Globalios Lietuvos“ programa, kuri 2012 m. pradėta įgyvendinti.

Beje, neviešinamas faktas, kad JAV Lietuvių Bendruomenės gyvenime dalyvauja ne daugiau kaip 2–4 tūkstančiai tautiečių (tie, kurie moka solidarumo mokestį). Nors skelbiama, kad išeivijoje gyvena apie 1300 tūkstančių lietuvių kilmės žmonių. Dalyvavimas LR Prezidento, Seimo rinkimuose parodo dar kitokius skaičius.

Apie išeivijos „Lietuvos istorijos ieškotojų klubo“, įsikūrusio prieš 7 metus ir jau turinčio net 7 100 narių, nuveiktus darbus ir planus papasakojė klubo įkūrėjas Sigitas Unguraitis.

Diskusijose dalyvavo Rimantas Dirvonis, Juozas Karsokas.

Politikos popietės žmonės liaudies dainomis džiugino jauna, malonaus tembro dainininkė Agnė Giedraitytė, garsėjanti ne tik JAV Lietuvių Bendruomenėje, bet ir plačiau.

Vasario 16-osios paminėjime – išskirtinis koncertas

Šiais metais Vasario 16-osios, Lietuvos Valstybės atkūrimo dienos minėjimo Marquette Parko organizatoriai, JAV Lietuvių Bendruomenės Marquette Parko apylinkės valdyba pasirūpino, kad ši svarbi visiems lietuviams šventė būtų ypatinga.

Lietuvos Valstybės atkūrimo dienos minėjimą žmonės kviečiami vasario 19 dieną, vyksiantį Marquette Parko Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje (6812 Washtenaw Ave., Chicago, IL). Po šv. Mišių, kurios bus atnašaujamos 11 val. ryto Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, susirinkusieji bus pakviesti iškilmingų pietų į parapijos salę. Pietūs prasidės 12 valandą.

Po pietų, 2 val. šventės dalyviai vėl bus kviečiami rinktis bažnyčioje. Jie turės išskirtinę progą pasiklausyti koncerto, pavadinto „Kelonė laiku“. Jo metu gros Kauno Vytauto Didžiojo universiteto

(VDU) kamerinis orkestras. Kartu su juo pasirodys ir prestižinio Berklee College of Music (Boston, MA) absolventas, vienas iš daugiausiai pasaulyje koncertuojančių Lietuvos džiazo muzikos atlikėjų, saksofonininkas bei kompozitorius Liutauras Janušaitis.

Pirmoje koncerto dalyje, pavadintoje „Lietuviška klasika“, skambės vieno iš žymiausių šiuolaikinių Lietuvos kompozitorių, nacionalinės premijos laureato Vidmanto Bartulio veikalas kameriniam orkestrui ir smuikui „I like F. Schubert...“. Smuiko solo partiją atliks orkestro koncertmeisterė Indrė Čepinskienė.

Antroji dalis – „XXI amžiaus skambesys“, kurios metu saksofono virtuozas Liutauras Janušaitis pristatys naujausią savo albumą. Šis dvigubas albumas buvo įrašytas kartu su VDU kameriniu orkest-

ru. Lietuvos muzikos istorijoje analogų neturinčiame albume sujungti kamerinės muzikos, džiazo, roko ir laisvos improvizacijos elementai atskleidžia mus supančio pasaulio daugiasluoksniškumą.

Trečioje dalyje, pavadintoje „Tarpukario estrada (1918–1939m.) Lietuviškos estrados aukso epocha“, skambės Kauno tarpukario estrados žvaigždės Danieliaus Dolskio kūrinių aranžuotės saksofonui ir kameriniam orkestrui. Koncerto klausytojai turės progą prisiminti tokius nesensančius hitus, kaip „Lietuvaitė“, „Armonika“, „Onytė“, „Paskutinį sekmadienį“ ir kt.

Kiekvienas, atėjęs pasiklausyti koncerto, bus kviečiamas paaukoti 20 dolerių. Visi tą popietę bažnyčioje paaukoti pinigai bus skirti parapiją paremti.

„Draugo“ info

Tiltas, sujungęs Los Angeles ir Kauną

Kaune paminėtos 110-osios Bernardo Brazdžionio gimimo metinės

Muziejininkų atradimas – 11-mečio B. Brazdžionio pasas.

Parodoje – asmeniniai poeto daiktai iš jo namų Los Angeles.

Atkelta iš 1psl.

Maironio muziejuje ta proga buvo parengta nauja paroda iš didžiulio čia saugomo poeto rinkinio. Čia buvo galima pamatyti nemažai jo asmeninių daiktų, atkeliavusių iš poeto namų Los Angeles: jo rašiklį, fotoaparata, keletą pasų, tarp jų – ir paskutinį, išduotą jau Nepriklausomoje Lietuvoje. Čia ir paveikslai, daug įdomių retų nuotraukų, dokumentų, meno kūrinių. Parodą parėngė muziejaus B. Brazdžionio rinkinio skyriaus vedėja Jūratė Ivanauskienė.

Muziejaus direktorė rašytoja Aldona Ruseckaitė, prisimindama poetą, sakė, jog savaitgalį poeto 110-ąjį jubiliejų švenčia ir Los Angeles lietuviai. „Mūsų jie paprašė parašyti sveikinimą, ir tai su malonumu padarėme. Jie ten turi kiemelį, kur susi-

renka, bendrauja, švenčia. Tokiu būdu tarp mūsų, esančių čia ir lietuvių tenai yra ryšys, jaučiame vieni kitus ir sveikiname“, – sakė direktorė.

Ji kalbėjo apie tai, jog dokumentuose daug kur rašoma, jog poeto gimimo diena yra vasario 1-oji, bet pats jis visada sakęs, kad yra gimęs per grabnyčias, vasario 2-ąją. Pagal naują kalendorių tai būtų vasario 14-oji, bet šios datos jis nepripažino ir Valentino dienos nemėgo. „Nors jau prabėgo penkiolika metų, kai jo nėra su mumis, bet atrodo, kad poetas yra labai arti, labai pažįstamas, savas, nes daugelis jį puikiai pamena, kai po daugelio metų emigracijoje grįžo į tėvynę, kaip čia buvo sutiktas, daugelis dalyvavo tuose susitikimuose, klausė jo žodžių, gavo jo autografus“, – sakė A. Ruseckaitė.

Direktorė papasakojo apie tai, kad muziejus saugo didžiulį B. Brazdžionio palikimą – jo archyvą, kurį A. Ruseckaitė pati su kolege Los Angeles 2003 metais surinko ir paruošė išsiuntimui į Lietuvą. Tai didžiulis turtas, nes poetas labai rūpestingai rinko visus daiktus, dokumentus, nuotraukas, o per juos atsispindi ne tik paties B. Brazdžionio, bet ir daugelio kitų to meto kūrėjų, su kuriais jis bendravo ir susirašinėjo gyvenimai. Parvežus visą archyvą į Kauną, muziejuje buvo sukurtas jo rinkinio skyrius, kuriame iki šiol darbuojasi ir viską tvarko, katalogizuoja, aprašo dvi muziejininkės. Darbų atlikta daug, bet iki jų pabaigos dar toli ir laukia dar ne vienas atradimas.

„Tiesiog stebima jo rūpestingumas, neapsakomas kruopštumas, kai išsaugotas visas gyvenimas, net koks renginio ar transporto bilietėlis, koks nors nuo laiko pageltęs čekis – viskas yra ir viskas liudija apie jo gyvenimą. Po didelio Maironio archyvo ant rasis yra būtent B. Brazdžionio rinkinys“, – džiaugėsi A. Ruseckaitė. Po jos kalbos nuskambėjo poeto balso įrašas – jis skambiai, raiškiai skaitė vieną iš savo eilėraščių.

Literatūrinę kompoziciją atlieka V. Kochanskytė ir P. Venslovas.

Įdomų pranešimą susirinkusiems skaitė B. Brazdžionio rinkinio skyriaus vedėja J. Ivanauskienė. Ji pateikė išpūdingus skaičius – jau peržiūrėta, sutvarkyta, aprašyta 17 000 jo eksponatų, bet, pasak vedėjos, ji vargu ar šį darbą užbaigs, nes dar laukia daugybė dokumentų, o reikia pakelti, peržiūrėti, aprašyti kiekvieną lapelį.

Vedėja papasakojo apie tai, kad tvarkant poeto archyvą būna ir labai malonių bei netikėtų atradimų. Vienas toks atradimas padarytas visai neseniai – prieš praėjusias Kalėdas applanke tarp nuotraukų kopijų netikėtai surastas B. Brazdžionio pasas, išduotas 1918 metų sausio 28 d., likus vos porai savičių iki Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo. Šis įdomus ir geros būklės dokumentas su nuotrauka bei piršto atspaudu yra išduotas tuomet vienuolikos metų berniukui.

J. Ivanauskienė sakė, kad keturių lapų pasas atspausdintas dviem kalbomis – lietuvių ir vokiečių, paso savininko duomenys įrašyti tik vokiečių kalba. Viršelyje yra atspausstas Vokietijos imperijos herbas – erelis, po juo vokiečių ir lietuvių kalbomis parašytas dokumento pavadinimas.

Pase atspausdinti ir jo nuostatai, kurie aiškina griežtą paso naudojimo tvarką – „Kas, apie savo paso pаметimą sužinojęs, nepraneštų į 24 valandas įstai-gai, išdavusiai raštą, bus baudžiamas kalėjimu iki 5 metų, esant gi palengvinančioms aplinkybėms, pinigais ligi 6000 markių.“ Pase įrašyti jo savininko duomenys, vokiečių kalba nurodant neįprastą vardą ir pavardę Barnhard Brazonis.

„Kai radome šį dokumentą, pagalvojome, kad dabar galutinai paaiškės, ar poeto gimimo data vasario 1-oji, ar 2-oji diena, bet ir ir šis labai ankstyvas asmens dokumentas atsakymo nedavė – gimimo diena ten apskritai neįrašyta, tik metai ir mėnuo“, – pasakojo vedėja.

Pase yra ir originali vienuolikmečio nuotrauka,

Maironio svetainė buvo pilna klausytojų.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

fotografuota specialiai šiam pasui, taip pat vokiečių kalba įrašyta, jog ypatinga žymė – „Sommersprossig“, t. y. strazdanotas, apačioje – B. Brazdžionio dešiniojo smiliaus atspaudas. Paskutiniame puslapyje yra dabar jau mažai kam žinomos pareigybės šaltyšiaus patvirtinimas, kad paso savininkas fotografijoje esantis asmuo bei paso išdavimo vieta ir data: Pasvalys, 1918 metų sausio 28 d.

Pranešėja priminė, kad 1908 metais Brazdžioniai kartu su vienerių metų sūnumi Bernardu iš Lietuvos išvyko į Ameriką geresnio gyvenimo ieškoti, o atgal grįžo 1914 metais, kai jau buvo gimusi ir dukra Marijona, būsimos poeto sesuo. Ji papasakojo, kaip poetas susipažino su būsima žmona Aldona, su kuria laimingai gyveno 68-erius metus, kalbėjo apie jo religingumą, priminė, kiek įvairių premijų, apdovanojimų yra gavęs poetas per savo ilgą gyvenimą, už kurias dėkojo Dievui, tautai ir lietuviui.

„B. Brazdžionis yra minėjęs, kad Amerikoje jo širdis yra padalinta tarp trijų miestų – Bostono, kur praleido vaikystės metus, New Yorko ir Čikagos, kuri buvusi tarsi miniatiūrinė Lietuva. Mes savo fonduose turime apie 70 dokumentų, kurie liudija apie poeto pasitraukimą iš Lietuvos 1944 metų liepą – viskas labai smulkiai aprašyta, net yra išlikęs traukinio bilietas iš Eitkūnų į Gracą“, – pasakojo muziejininkė.

Laiškai liudija, kad Brazdžioniai iš Vokietijos Ravensburgo miesto planavo važiuoti į Venesuelą, bet gavo iškvieta ir laidavimą iš Amerikos, kuri atsiuntė tolimą giminaitę Pranę Lapienę, gyvenusią prie Atlanto vandenyno ir ten turėjusią savo vasarvietę bei smulkę. Yra išlikę kelionės dokumentai, pervežamų daiktų, rūbų ir knygų sąrašai, meno kūrinių pervežimo į JAV deklaracijos, smulkūs memorialiniai daiktai, kuriuos B. Brazdžionis kaip tikras muziejininkas išsaugojo. Laive, kuriuo 1949 metais Brazdžioniai atplaukė į Bostoną, buvo 829 keleiviai, iš jų 149 – lietuviai. Pranešėja pabrėžė, kad visi darbai, kuriuos dirbo poetas, buvo skirti Lietuvai ir šis žodis jam buvo šventas.

Poeto 110-ųjų metinių minėjimą papuošė literatūrinė kompozicija „Per pasaulį keliauja žmogus“, kurios metu jo poeziją skaitė aktorai Virginija Kochanskytė ir Petras Venslovas, daug kartų bendravę su poetu ir šią programą anksčiau parodę įvairiose vietose. Programos metu skambėjo poeto taip mėgta kanklių muzika, kuria atliko mokytojos Jurgos Senkutės parengtos jaunosios kankliuotojos.

Poeto kapą Petrašiūnų kapinėse papuošė gėlės ir žvakės.

TEATRŲ IR KONCERTŲ SALĖSE

Bel canto – atsiskleidusi visu savo grožiu Apmąstymai po Lyric operos „Norma“

Spektaklio finalui pritrūko dramatiškesnio sprendimo.

Andrew Cioffi nuotr.

Aksominio balso mecosopranas Elizabeth DeShong – Adalgisa. Corey Weaver nuotr.

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Nuo premjeros 1831-ųjų gruodį La Scala scenoje Milane iki mūsų dienų „Normos“ populiarumas nė kiek neišblėso, tačiau ji meta rimtą iššūkį kiekvienam teatru, kuris ryžtasi jos imtis. Toli gražu ne kiekvienam sopranui pavaldi ši vos ne žygdarbiui prilyginama pagrindinė partija, tad nenuostabu, jog Vincenzo Bellini bel canto šedevro grįžimo į Lyric sceną reikėjo laukti net du dešimtmečius (nuo 1997-ųjų).

Pirmasis šios dviejų veiksmų lyrinės tragedijos (Felice Romani libretas pagal Alexandre Soumet pjesę *Norma, ou l'infanticide*) pastatymas Čikagoje įvyko 1954 m. lapkričio 1 d. – per pirmąjį teatro sezoną. Ir tai buvo ypatingas spektaklis – ši „Norma“ tapo legendinės Maria Callas debiutu Jungtinėse Valstijose. Operai dirigavo Nicola Rescigno. Gaila, jog gimiau per vėlai ir negalėjau matyti garsiosios divos šiame vaidmenyje (kaip žinia, kūdikių, net ir ramiai nusiteikusių, į teatrą neleidžia), tačiau džiaugiuosi, jog suaugęs turėjau progos pamatyti nuostabią Monserrat Caballe „Normą“ 1973 m. Met scenoje New York'e 1973 m.

Šio sezono „Norma“ (premjerinis spektaklis įvyko šeštadienį, sausio 28 dieną) su Sondra Radvanovsky ne tik kad nenuvylė – užburė. Stulbinantis, tiesiog įmagnetinantis atlikimas. O geriausia žinia, kad tai ne kokia nors garsi italė ar ispanė, o „sava“ amerikietė dainininkė, gimusi, beje, visai netoli mano namų, kaimyniniame Berwyne (Čikagos priemiestis).

Lyric vadovybė pasistengė į lemtingą šios operos trikampį pakvietusi ir kitus labai pajėgius atlikėjus – mecosopraną Elizabeth DeShong (Adalgisa, jauna Normos padėjėja ir varžovė meilės fronte) bei tenorą Russell Thomas (Pollione – romietis, dėl Adalisos apleidęs Normą bei du jų vaikus). Debiutuojantis Lyric itališkų operų žinovas, dirigentas Riccardo Frizza puikiai valdė batutą, išgaudamas kiekvieną dramatišką natą iš nepriekaištingo orkestro narių.

Radvanovsky dainavime galbūt ir pasitaikė aštrių aukščiausių natų ar koloratūros nelygumų, tačiau jos balsas skamba išpuodingai, net ir atliekant tyliausius *pianissimo*. Jos Norma buvo tikrai tvirta – tiek vokalu, tiek vaidyba. Dainininkė lengvai keitė savo herojės įvaizdį: čia ji švelni, čia – pikta ir kerštinga, o galiausiai – pilna ryžto. Skubiai tekanti tarsi kalnų upė ši trijų valandų trukmės Bellini opera neleidžia sopranui atsipūsti, bet Sondra nepalūžo ir pergalingai atliko savo vaidmenį iki paskutinės akimirkos. Jos malda mėnulio deivei – arija „Casta diva“ buvo išraiškinga ir užburianti, nors kuliminacija, be abejo, tapo „Dormono entrambi“ – arija, kurioje sielvarto apimta Norma sugalvoja nužudyti miegančius savo vaikus, taip atkeršydama neištikimajam Pollione.

Virpėjo širdis ir klausantis dieviško Radvanovsky ir DeShong dueto „Mira, o Norma“. Visuomet laimė klausy-

tis talentingos amerikietės mecosoprano aksominio balso – atmintyje dar gyva dramatiška jos Fenana „Nabucco“ pastatyme. Maloni „atpažinimo“ akimirka buvo ir scenoje išvydus Ryan Opera Centre trečiakursį Jesse Donner Flavio vaidmenyje. Jei jis man ir nepaliko didesnio išpuodžio šio sezono „Les Toyens“ pastatyme, turėjau progos geriau pažinti jo išlavintą vokalą per naujametinį New Philharmonic koncertą College of DuPage MAC teatre. Jesse – daug žadantis jaunas tenoras.

Scenografas David Korins – ne naujokas Lyric scenoje. Išpuodinga buvo jo scenografija „Bel Canto“, nenuostabu, kad ir „Norma“ keliauja visur – ją statė ir San Francisco Opera, ir Gran Teatre del Liceu Barcelonoje, ir Canadian Opera Company Toronte. Ypač dramatiškai atrodė finalinėje scenoje pasirodęs milžiniškas medinis jautis, kuris tarsi atstojo Trojos arklį.

Tik štai čia ir pritrūko – greičiausiai režisūrinio (rež. Kevin Newbury) – sprendimo. Paskutinė scena, kai Norma pasiryžta žūti liepsnose kartu su Pollione, išspręsta simboliškai. Norma paima į rankas fakelą, scenoje gesta šviesa – ir ...opera baigiasi. Jokio dramatiško sprendimo! Pastatymo autoriai turbūt nusprendė, jog dainininkės emocijų pilnai pakaks. Bet liko šiokia tokia tuštuma – manau, kad scenografas Korins ir apšvietimo dailininkas Duane Schuler tikrai būtų ką nos sugalvoję.

Kaip bebūtų, ši Lyric „Norma“ tikrai verta jūsų dėmesio – jau vien dėl Sondra Radvanovsky. Opera bus atliekama iki vasario 24 d. Su nekantrumu laikiu dar vienos premjeros – Georges Bizet „Carmen“, kuri įvyks vasario 11 d. Ekaterina Gubanova atliks Carmen vasario 11–kovo 6 dienomis, paskui ją pakeis Anita Rachvelishvili (kovo 16–25 d.) Matysime ir du Don José: Joseph Calleja vasario 11–kovo 6 d., Brandon Jovanovich – kovo 16–25 d. Eleonora Buratto dainuos Micaela, Christian Van Horn – Escamillo. Diriguos Harry Bicket (vasario 11–kovo 6 d.) ir latvis Ainars Rubikis kovo 16–25 d. Daugiau informacijos apie visus sezono spektaklius rasite teatro internetinėje svetainėje www.lyricopera.org

Russell Thomas – Pollione ir Sondra Radvanovsky – Norma. Corey Weaver nuotr.

Pranas Visvydas:

Rašymas – žaismingas santykis su pasauliu ir su savimi (II)

KORNELIJA JANKAUSKAITĖ

Poetui, eseistui, kultūros ir visuomenės veikėjui Pranui Visvydui vasario 4 d. sukako 95 metai! Jis daugelį metų rašė „Draugo“ laikraščiu, yra paskelbęs eilėraščių, knygų ir teatro recenzijų, publicistikos straipsnių, esė. Rašė ir kitiems leidiniams, tokiems kaip: „Aidai“, „Darbininkas“, „Lietuvių dienos“, „Akiračiai“, „Pradalgės“, „Šiaurės Atėnai“, „Literatūra ir menas“, „Nemunas“, „Metai“, o pastaruoju metu bendradarbiauja ir su „Bernardinai.lt“.

Tęsinys. Pradžia – vasario 4 d. laidoje

Kur tie šaltinėliai

Vaikystėje motina buvusi centras, aplink kurį sukosi visos Prano dienos. Pranas Visvydas (Višomirskis) gimė 1922 m. vasario 4 dieną Kazlų Rūdoje, Marijampolės apskrityje. Šeimoje augo du vyresni broliai. Tėvas dirbo geležinkeliečiu, o motina Teofilė Sadauskaitė turėjusi gražų balsą ir buvusi be galo darbšti; „Zingerio“ siuvimo mašina taisydavo drabužius apylinkės valstiečiams. Pranas verkė, kai prieš daugelį metų sužinojo, jog Kaune jo mama Teofilė numirė, taip ir nesulaukusi sugrįžtančio sūnaus. Poetas augo ir brendo Kaune, tačiau šiltai prisimena akimirkas, praleistas Suvalkijos lygumose, Dainų kaime. 1940 m. jis įstojo į Vytauto Didžiojo universitetą, studijavo architektūrą. 1941 m. perėjo į filosofijos fakultetą ir iki 1943 m. studijavo filosofiją, dalyvavo Juozo Girniaus egzistencializmo seminaruose. Po karo P. Visvydas kurį laiką „Tiesos“ redakcijoje dirbo vertėju; virš jų kabėdavo kirvis ar Sibiras, kai reikėdavo žūtbūt laiku ir tiksliai išversti maratoninę tautų mokytojo J. V. Stalino kalbą. Tada miegodavęs su rusų-lietuvių kalbų žodynu. Laimė, turėjo nuostabų gimnazijos draugą, ten dirbusį ir puikiausiai mokėjusį rusiškai. Amerikoje dirbo konteinerių projektuotoju ir dizaineriu. Jis buvo vedęs, bet jau seniai išsiskyręs; turi dvi dukras ir sūnų – su jais bendrauja kaip ir su vaikais.

Tampriai susijęs su bendruomene

Amerikoje P. Visvydui visados buvo svarbus ryšys su savo kultūra, su savo lietuvių visuomene, todėl jis niekados nenuėjo nuo lietuvių veiklos. Los Angeles Šv. Kazimiero parapija – tai centras, kur daugiausia ir sklindžiasi kultūrinė lietuvių veikla. Sekmadieniais, o kai kada ir šeštadieniais, vairuodamas savo nedidelį automobilį „Omni“, kurį vėliau pakeitė į „Toyota Corolla“, greitkeliais P. Visvydas skubėdavo apie 30 mylių į lietuvių parapiją, kur, pasak Prano, „vis kas nors svarbaus vyksta“. O per sekmadienines puotas gali ir kugelio, ir dešrų su „tūšintais“ kopūstais prisivalgyti. Dar mieliau Pranas važiuodavo į susitikimus su kultūros žmonėmis iš Lietuvos ir su rašytojais ar poezijos atstovais. Savo eiles parapijos salėje skaitydavo ir vietiniai poetai B. Brazdžionis, Alė Rūta (Elena Nakaitė-Arbienė), kai kada ir P. Visvydo paprašydavo paskaityti. P. Visvydas, mėgęs sceninį meną, recenzuodavo ir Dramos sambūrio spektaklius, aprašydavo koncertus, parodas, Lietuvių dienas, daugelį renginių. Bet, anot Prano, tai vos ne pragariškas darbas, kai reikia visaip suktis, kad tik ko kiu aršesniu epitetu ar sakiniu neužgautų sekmadieniais parapijoje sutinkamų žmonių. Ir vis vien gaudavo pylos, kad ne taip kokią pašnekovą suprato ar netiksliai pacitavo. Poetas priklaušė Los Angeles Dailių menų klu-

bui, kuris gyvavo nuo 1956 metų iki 2000-ųjų. Jo steigėjai – Bernardas Brazdžionis ir Juozas Tininis. Daug metų klubo nariai rengė susirinkimus su įžymiais klubo nariais: Ale Rūta, Vincu Trumpa, Marija Gimbutienė, Pranu Visvydu, Bernardu Brazdžioniu, Broniu Raila ir su kitais. Į tokius susibūrimus kvietė amerikiečių spaudos atstovus ir draugus. Daugumai jų išėjus Anapilin, klubo veikla prigeso. 1995 m. B. Brazdžionis ir rašytoja Alė Rūta susirinkime klubą oficialiai uždarė. Rašytojas Algirdas Gustaitis bandė Dailių menų klubą atgaivinti 2000 metais, bet veikla nesiklijavo. P. Visvydas ir toliau bendravo su dauguma klubo narių. Garbios klubo narės Monikos Lemberdienės, gyvenusios Santa Monikoje, net 100-ąją gimtadienį kartu pažymėjo.

Mano krauju srovėna protėvių rauda

Rašymas – pagrindinis užsiėmimas P. Visvydo gyvenime. Eilėraščius jis pradėjo rašyti dar gimnazijoje, kurią lankė Kaune. Jis nenustojo rašęs ir toliau: „Aš galiu labai menkai kurti, bet nekurti... aš negaliu... mano kūryba yra mano rauda, kažkoks nuolatinis nepasitenkinimas, priekaištavimas be galo be krašto... kodėl aš raudu... Galbūt todėl, kad mano krauju srovėna rauda, mano tėvų, mano tautos, mano protėvių...“ (iš laiško V. Šaltmirui, 1948. 08.11). Jis rašo eiles dažniausiai emocijos pagautas arba paliestas skaudžių įvykių... Pacituosiu vieną eilėraščių, kuris vadinasi „Laura“, išspausdintą Kretingos pranciškonų leidinyje:

Kai jie skaitys po tūkstančių metų

Dabartinių skeptikų veikalus

Ir mėgins suprasti, kodėl rauda

Yra visur vienoda,

Ateis jauna mergaitė su žvilgančiom kasom

Poetas Pranas Visvydas prie Švč. Mergelės Marijos skulptūros, stovinčios šalia Santa Monikos katalikų bažnyčios. 2001 m. Asmeninio albumo nuotraukos

(kaip Petrarkos Laura)

Ir, palytėjusi jų protą

Kvepiančiais pirštais, paaiškins,

Kad ne vien rauda, bet ir džiaugsmas

Yra visur ir visuomet vienodas.

Savo kūrybos P. Visvydas nesureikšmina. Gal tik vienas kitas gerai pasiseka, anot jo. Bet rašymas jam teikia malonumo, nes rašydamas išgyvena savotišką žaismą su kalba, kurią myli. Jo eilėraščiai yra spausdinti „Drauge“, „Literatūroje ir mene“, „Metuose“, almanachuose ir antologijose. Poetas retai kada kalbėdavo apie savo poeziją, buvo savikritiškas. Man gražus ir subtilus jo pasidalinimas laiške savo mintimis apie du išsiųstus spausdinti pavasariškus eilėraščius. „Pavasario virtuoze“ – kompozitoriaus Tartini numylėtinė fleita tampa poeto gide, ir jos įkvėptas „rondo žėruodamas per miestą rieda“, ir jis atsiduria uosto užiegoj, kur koncertuoja aklas jaunuolis, vardu Alkinojas. Paskui poetas netikėtai atsidūsta, kad jo poezija pasenusi! O mane kaip tik žavi poeto minčių ekspresija: mintis, regis, šokinėja iš vienos plotmės į kitą, gretinant priešingus dydžius ir muzikinį motyvą. Laki poeto vaizduotė! Kitame eilėraštyje „Ugniakuras 1948“ poetas pasakoja apie pokarį. Ankstyvas rytas liejykloje; jis su vokiečiais liejikaiis prieš darbo pradžią šildosi prie ugniakuro. Visi įsimyli į plazdancią šokėją liepsną. „Ne mano nosiai tema, bet pamėginti niekas nedraudžia“, – praskleidžia šiek tiek kūrybinės virtuvės duris poetas. Dvejones... rašančiojo privilegija!

P. Visvydas labai vertino Tomo Venclovos poeziją. Jam šis poetas – intelektualas, eruditas, gilių minčių meistras. Labai vaizdingas. Jo rinkiniu „Kalbos ženklas“ jis susižavėjo dar T. Venclovai nebūnant Amerikoje; parašė apie jį į „Draugą“ teigiamą recenziją. Nuo to laiko T. Venclova tapo didelio masto poetu. 1998 m. gegužės vidury P. Visvydas Claremont koledže, kur vyko Česlaw Milosz kūrybos konferencija, susitiko su T. Venclova. Jis supažindino su savo žmona ir bičiule Tania. Vėliau T. Venclova jam atsiuntė savo rinkinį anglų kalba „Winter Dialogue“, jaunos ir gabios vertėjos Diana Senechal išverstą. Poetas lygino jo eilėraščių vertimus su originalais. Pasak Prano, eilėraščių metaforika vietomis tikrai išpūdinga, palyginus su jų vertimu. 2000-aisiais metais žurnalas „Kultūros barai“ išspausdino tris T. Venclovos eilėraščius; juos su žavesiu „Akiračiuose“ aptarė P. Visvydas. Po to T. Venclova jam parašė draugišką laišką, paaiškino, kur jis tai kūręs ir kas sieja jų motyvus. Vengrijoje T. Venclova laikomas vienu geriausių Europoje. P. Visvydo žodžiais tariant, „net vertimuose atsiskleidžia jo metaforų originalumas, minčių įtaigumas ir tas žmogaus likimą lydintis liūdesys. Didelio humanisto tiesa. O humanizmas agnostikams tebėra vienintelė šventoji būtinybė“. (Iš P. Visvydo laiško 2001.04.03).

Poetas P. Visvydas, kai visai nesi-rašo, o čia dar siaučia smarkus vėjas, plėšdamas palmių šakas, dangus žydras, griebia fotoaparata ir skuba į Palisadų parką greičiau pamatyti, kas ten vandenynne... Taip šiame mieste, prie vandenyno, gimė ir jautrus eilėraštis apie tėvą „Prisimenant tėvą be pagrazinimų“. Šis eilėraštis, spausdintas „Literatūroje ir mene“ (2015), o parašytas 2013–2014 metais, poetui jau esant slaugos namuose, į kuriuos pateko po sunkios ir staigios ligos. Jis ir ten pro langą galėjo matyti savo pamėgtąjį vandenyną... Pacituosiu pirmą ir paskutinį posmelį:

*Mieste prie Ramiojo vandenyno gyvuoju
Daugiau nei pusšimtis metų. Saulėtą
plotą*

Kornelija Jankauskaitė su Pranu Visvydu švenčiant 1995 m. Kūčias Santa Monikoje.

*Perpina greitkeliai. Slenka į tyrus
kvartalai,
Palmės apdairiai dabina šlaitus ir
slėnį.*

*Po pusės amžiaus kelionių bulvarais,
Greitkelių mazgais, alėjomis, gatvėmis
Sveikinu saulę, pamilusią L. A. mies-
tą,*

*Šviečia ji sāmonej mano. Gimtinėje gi
švietē ir pušų kvapą mēgusiam tėvui,
Kol nepaguldē tamsūs budeliu šūviai.*

P. Visvydas visados gėrėjosi ir Sigit Gedos poezija, išvelgdamas joje „spindulingą vaizduotę, religingą troškimą suartėti su amžinybe“... Jis buvo supažindintas su S. Geda dar 1988 m., pastarajam lankantis Los Angeles lietuvių parapijoje. Vėliau rašydamas apie jį P. Visvydas atkreipė dėmesį į S. Gedos išvaizdą ir net batus. Kuris dar iš lietuvių poetų yra atkreipęs dėmesį į kito poeto batus?! P. Visvydas – šmaikštus komentatorius ir labai pastabus – tikras detalių meistras!

P. Visvydui patinka ir Gintaro Patacko poezija; pasak poeto, jis yra kai kada ekscentriškas, bet tiesus ir taiklus. Ir dabar jį vis paskaito. P. Visvydas myli lietuvių poetus, nes domisi jų kūryba, nuolat recenzuoja naujas poezijos knygas, yra apžvelgęs ne vieną „Poezijos pavasario“ leidinį, bet recenzentas autoriams nepataikauja. Su tiesa P. Visvydas neprasi- lenkia ir dažnai kritikuoja dabarti- nius poetus už tai, kad pasigenda jų kūryboje originalumo, modernumo, bet... kiekvienas atvejis skirtingas! Iš dabartinių moterų poečių P. Visvydui labiausiai patinka Daiva Čepauskai- tė. O tiems, kam svarbu faktai, pri- minsiau, kad P. Visvydas yra išspaus- dinęs straipsnių ir recenzijų apie dau- gelio rašytojų ir poetų kūrybą. Jis yra rašęs apie Vytautą Alantą, Birutę Pū- kelevičiūtę, Juozą Kralikauską, Kazį Barėną, Eduardą Cinzą, Alfonsą Nyka- Nyliūną, Kazį Bradūną, Danguolę Sa- dūnaite, Kostą Ostrauską, Juozą Gir- nių, Sigitą Gedą, Marcelijų Marti- naitį, Joną Avyžių, Vytautą Bubnį, Tomą Venclovą, Paulių Jurkų, Juliją Švabaite, Alę Rūtą, Joną Aistį, Ber- nardą Brazdžionį, Juditą Vaičiūnaite, Gražiną Cieškaite, Antaną A. Jonyną, Romą Daugirdą, Jurgą Ivanauskaite, Marių Ivaškevičių, Sigitą Parulskį, Donaldą Jakoką, Aidą Marcėną, Gin- tara Patacką. Gal ka ir praleidau.

Paties poeto P. Visvydo kūrybą palankiai vertino Henrikas Nagys, Viktorija Skrupskelytė, Antanas Vaičiulaitis, Kazys Bradūnas, buvęs „Drau-

go” redaktoriūs. K. Bradūnas ragino poetą išleisti savo eilėraščių rinktinę, bet P. Visvydas vis atidėliojo. Neseniai poetas G. Patackas buvo užsidedęs išleisti P. Visvydo poezijos knygelę, bet, pasak P. Visvydo, poezija šiais laikais mažai kam įdomi, niekas jos beveik neskaito, ir tokios idėjos atsisakė.

**Iš rašymo menka duona,
bet dvasiai daug**

Nuo to laiko, kai po penkerių metų gyvenimo Californijoje grįžau 1996 m. pavasarį į Lietuvą, susirašinėčiau su poetu Pranu Visvydu. Prano laišškai tvarkingai atspausdinti kompiuteriu ant plono vieno ar dviejų lapų. Gale – keli žodžiai ranka rašyti. Laiškuose Pranas mane ragino rašyti: „Rašymas yra žaismingas bendravimas su savimi ir su pasauliu“ arba „Iš rašymo menka duona, bet dvasiai daug“. Daug ką šios eilutės pasako ir apie patį poetą. 2001 metais pasidalinau su poetu gera naujiena, kad, Živilei Gimbutaitei pasiūlius su ja bendradarbiauti, ketinu rašyti ir telkti kitų prisiminimus knygai apie M. Gimbutienę. Pranas man parašė įkvėpiančius žodžius: „Idėja, ką nors plačiau, įžvalgiau [...] parašyti apie Mariją Gimbutienę yra tauri. [...] Žinok, rašyti apie vertingą asmenybę, kurią taip artimai pažinojai, yra tarsi Apvaizdos skirta privilegija [...]“ (Iš P. Visvydo laiško 2001. 04. 03). Tą patį galiu pasakyti ir apie poetą Praną Visvydą. Bendravimas su juo – taip pat ne mažesnė Apvaizdos malonė...

Paskutiniaisiais metais, kai poetas pasiligojo ir atsidūrė slaugos namuose, ėmėme bendrauti elektroniniais laiškais kompiuteriu. Jis yra priklausomas nuo vežimėlio, sukaustytas ligos, nevaldo kairės rankos, o „varganas girdėjimas užkerta bet kokius platesnius pokalbius“. Bet poetas džiaugiasi, kad protas veikia ir kad su vienu pirštu dar gali rašyti straipsnius. Poeto dvasios švytėjimas...

Dedu vieną posmelį iš vieno pasakutiniųjų poeto eilėraščių *Ad Infinitum*, išspausdintų „Literatūroje ir mene“ (2015. 02. 27):

*Astronomai pro stiprius teleskopus,
Įrengtus Euklido bokšte ant kalvos,
Gilinasi į regimus žvaigždžių takus,
Ir žmonijos raštuos ima išvedžiot,
Ką man dėstė žvejas Teofrastas:
Amžinybė, Begalybė, Visata ir O...
Tėra sąvokos Būties bekraštės,
Bet pabrėžė (ne tuščiavidurės),
Nes joje nuolat gyvybė kurias.*

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei
kitų skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

**Remkime
Draugo fondą
www.draugofondas.o
rg**

ATLANTIC ExpressCorp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPA

+ Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

**Greičiausi
pristatymo terminai**

**Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100**

Siūlome automobilių
gabenimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkaustymą

**Asmeninės siuntos
708-907-3000**

**Siuntinių paėmimas iš namų
630-774-2136**

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas 🇺🇸
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta 🇸🇰
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Florist Queen 🇺🇸
1620 Pebblewood Lane Naperville, IL 60563
Tel: 630-450-2014

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal Inc. 🇵🇷
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex 🇷🇺
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Atlantic Express Chicago 🇵🇷
2715 W. 71 St. Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-2655

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza 🇱🇹
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėja 🇵🇷
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyna
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Padovanokite savo vaikams, anūkams ir draugams
DRAUGAS NEWS ir LITHUANIAN HERITAGE

DRAUGAS NEWS ir LITHUANIAN HERITAGE

prenumerata.

Du leidiniai – viena prenumerata!

Kaina JAV – tik 45 dol.

Tai puiki dovana norintiems anglų kalba skaityti apie Lietuvą: šalies žmones, politiką, kultūrą, istoriją, meną, sportą, kulinariją ir kt.

www.draugas.org/news • www.draugas.org/lh • www.facebook.com/DraugasNews

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Gedimino kalne rasti sukilėlių palaikai

Vilnius („Draugo“ info) – Gedimino kalno aikštelėje, vykdant kalno tvarkybos darbus, archeologai aptiko keturių asmenų palaikus.

„Tyrimų metu aptikome penkis griautinius kapus, bet pilnai atidengėme ir ištyrėme du. Pirmame kape rādome vieno žmogaus palaikus, o kitas kapas – grupinis, jame rasti trijų žmonių palaikai“, – sakė Lietuvos nacionalinio muziejaus Viduramžių ir naujųjų laikų skyriaus vyresnysis muziejininkas, archeologas Arūnas Kalėjus.

„Du mirusieji palaidoti ant nugaros, vienas greta kito. Vienas iš jų, sprendžiant pagal kaulų padėtį, palaidotas už nugaros surištomis rankomis. Trečias mirusysis aptiktas pa-

guldytas ant pilvo, skersai ant pirmųjų dviejų. Tai rodo, jog mirusieji nebuvo palaidoti deramu būdu“, – teigė archeologas.

Remiantis archyviniais duomenimis, šie palaikai jau buvo aptikti 1915–1916 metais.

Daroma prielaida, kad aptikti palaikai gali būti 1863–1864 metų sukilimo dalyvių, nubaustų mirties bausme Vilniuje, Lukiškių aikštėje.

1863–1864 metais Lukiškių aikštėje mirties bausmė pakariant arba sušaudant buvo įvykdyta 21 sukilimo dalyviui, tarp jų ir vadams – Zigmantui Sierakauskui ir Konstantinui Kalinauskui. Kai kurie žinovai teigia, jog tarp jų gali būti Z. Sierakausko ir K. Kalinausko palaikai.

Mažėja žiūriniųjų naujienas per rusiškus kanalus

Vilnius (BNS) – Lietuvoje žiūriniųjų naujienas per rusiškus televizijos kanalus per metus sumažėjo trečdaliu, rodo atlikta apklausa.

Jos duomenimis, 24 proc. respondentų nurodė, kad nuolatos žiūri naujienas ir laidas apie pasaulio įvykius per „Pirmąjį Baltijos kanalą“, 14 proc. – per kanalą RTR.

Tai yra maždaug trečdaliu mažiau nei per 2015 metų pabaigoje vykdytą apklausą. 2015-aisiais į klausimą, per kokius užsienio televizijos kanalus gyventojai nuolatos žiūri naujienas, 32 proc. nurodė „Pirmąjį Baltijos kanalą“, 26 proc. – RTR.

Pernai lapkritį trims mėnesiams

sustabdytas kanalo „RTR Planeta“ transliavimas Lietuvoje. 2016 metais dėl pažeidimų buvo apmokestintas „NTV Mir Lithuania“ žiūrėjimas.

Apklausos duomenys rodo, kad Lietuvos gyventojų domėjimasis tarptautiniais įvykiais palaipsniui auga. 42 proc. respondentų nurodė, kad domisi arba labai domisi užsienio politika. Prieš metus tokių buvo 38 procentai.

Dauguma – 88 proc. gyventojų – apie Lietuvos užsienio politiką sužino iš televizijos. Antroje vietoje – internetinė žiniasklaida, ją paminėjo 43 proc. gyventojų. Radiją nurodė 40 proc. respondentų, spaudą – 27 procentai.

Kontrabandininkai gundė pasieniečius

Vilnius (BNS) – Pernai 29 Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) pareigūnai pranešė apie nusikaltėlių siūlymus sudaryti sąlygas gabenti kontrabandą. VSAT imuniteto padaliniai yra kriminalinės žvalgybos subjektai ir vykdo korupcinių nusikaltamų veikų kriminalinės žvalgybos tyrimus.

10 VSAT pareigūnų buvo pareikšti įtarimai už korupcines nusikalstamas veikas (2 – Vilniaus rinktinėje, 3 – Varėnos, 5 – Pagėgių).

6 pasieniečiai buvo atleisti įsiteisėjus apkaltinamiesiems nuosprendžiams už padarytas korupcines nusikalstamas veikas (Vilniaus rinktinėje – 5, Pagėgių – 1).

9 VSAT darbuotojai, dėl kurių buvo turima duomenų apie jų galbūt padarytas korupcinio pobūdžio nusi-

kalstamas veikas, po prevencinių pokalbių paliko vidaus tarnybą savo prašymu, nes gautų duomenų nepakako ikiteisminiam tyrimui pradėti.

Dėl VSAT darbuotojų veiksmų gauti 125 skundai, iš kurių 27 (22 proc.) pasitvirtino. 1 tūkst. 740 – tiek įvertinta viešųjų pirkimų paraiškų.

Patikrinta 751 pasieniečio privačių interesų deklaracija, rašytinės rekomendacijos pateiktos 18-ai tarnautojų, dar 327 pareigūnai patikrinti dėl duomenų bazių naudojimo teisėtumo.

Per dešimtmetį 2006–2016 m. 204 pasieniečiams buvo pareikšti įtarimai už korupcines nusikalstamas veikas (129 iš jų nuteisti, 6 išteisinti, 55 atžvilgiu ikiteisminiai tyrimai nutraukti. Dėl 14 procesinis sprendimas nepriimtas. 161 atleistas iš vidaus tarnybos.

Renkamas 2017 metų Europos medis

Vilnius (Alkas.lt) – Europos 2017 metų medžio konkurse – Stelmužės ąžuolas. Jis auga Stelmužės kaime Zarasų rajone ir laikomas ne tik seniausiu medžiu Lietuvoje, bet ir vienu seniausių visoje Europoje. Manoma, kad beveik 10 m apimties ir 19 m aukščio Stelmužės galiūnui yra apie 1000 metų.

Šiomet Europos metų medis bus renkamas iš 16 kandidatų – po vieną iš kiekvienos konkurse dalyvaujančios Europos šalies. Lietuvos medis šiose varžytuvėse dalyvauja pirmą kartą.

Interneto svetainėje www.treeoftheyear.org galima pasirinkti ne dau-

Europos metų medžio rinkimuose dalyvaus ir Stelmužės ąžuolas. Supermamytė.lt nuotr.

giau kaip 2 labiausiai patikusius medžius ir už juos balsuoti asmeniniu elektroniniu paštu. Balsavimas vyks ta iki vasario 28 d.

JAV teismas užblokavo draudimą atvykti į šalį

Los Angeles (BNS) – JAV federalinis apeliacinis teismas atmetė Teisingumo departamento prašymą nedelsiant atstatyti prezidento Donald Trump įsaką, draudžiantį kai kurių šalių piliečiams atvykti į JAV.

D. Trump administracija buvo pateikusi Devintosios apygardos apeliaciniam teismui prašymą dėl žemesnio teismo sprendimo laikinai suspen-

duoti Prezidento draudimą įsileisti į šalį septynių musulmoniškų valstybių piliečius.

Šiuo metu imigracijos draudimo vykdymas yra sustabdytas. Valstybės ir Krašto saugumo departamentai nurodė procedūras keleivių, atvykstančių iš įsako paveiktų šalių, atžvilgiu atlikti kaip įprasta.

D. Trump pakartojo gerbiantis V. Putiną

Washingtonas (ELTA) – JAV prezidentas Donald Tramp paskutiniame interviu patvirtino, jog gerbia savo kolegą iš Rusijos Vladimirą Putiną. „Aš gerbiu jį“, – pareiškė jis. Kartu Prezidentas pridūrė: „Aš gerbiu daug žmonių. Tai nereiškia, kad aš su jais sutinku“.

Turėdamas omenyje kaltinimus,

kad V. Putinui ir artimiems jo patikėtiniams tenka atsakomybė dėl žurnalistų ir disidentų žudymo, žurnalistas Bill O'Reilly pareiškė, kad V. Putinas „juk yra žudikas“. D. Trump atsakė: „Yra daug žudikų. Mes turime daug žudikų. Ką manote? Kad mūsų šalis yra nekalta?“

Londonė – protestai prieš D. Trump vizitą

Daugiatūkstantiniai protestai Londonė.

Scanpix nuotr.

Londonas (BNS) – Didžiosios Britanijos sostinėje tūkstančiai protestuotojų žygiavo prie parlamento rūmų, reikalaudami, kad vyriausybė atšauktų kvietimą JAV prezidentui Donald Trump atvykti valstybinio vizito.

Ministrė pirmininkė Theresa May buvo aštriai kritikuojama po praeitą mėnesį Washingtone įvykusio susitikimo su D. Trump, kai ji patvirtino, jog vasarą planuojamas atsakomasis Pre-

zidento vizitas Jungtinėje Karalystėje.

Šeštadienį kelių tūkstančių žmonių kolona žygiavo apie 3 km nuo JAV ambasados Londonė iki parlamento rūmų.

Numatoma, kad šį mėnesį įstatymų leidėjai aptars Britanijos planus pakviesti D. Trump. Viena peticija, raginanti Th. May atšaukti šį kvietimą, buvo pasirašyta daugiau kaip milijono žmonių, bet premjerė pakartojo, kad D. Trump yra laukiamas svečias.

D. Trump gegužę lankysis Europoje

Washingtonas (ELTA) – JAV prezidentas Donald Trump gegužės gale vyks į Italiją dalyvauti G7 viršūnių susitikime, pranešė Baltieji rūmai. Tai bus pirmasis jo vizitas Europoje. Ta proga D. Trump telefonu kalbėjosi su Italijos ministru pirmininku Paolo Gentiloni.

Per šį pokalbį JAV prezidentas

patvirtino savo šalies išipareigojimus NATO. Kartu jis pabrėžė, kaip svarbu yra, kad visos Aljanso partnerės dalytųsi gynybos išlaidų našta.

G7 viršūnių susitikimas gegužės 26 ir 27 dienomis vyks Sicilijoje. G7 grupė priklauso JAV, Vokietija, Prancūzija, Didžioji Britanija, Italija, Kanada ir Japonija.

Rumunijos vyriausybė nusileido

Bukareštas („Draugo“ info) – Rumunijos vyriausybė oficialiai atšaukė korupciją dekriminalizuojantį ginčytiną įstatymą, sukėlusį masiškiausius protestus nuo 1989 metų, kai buvo nuverstas ir sušaudytas diktatorius Nicolae Ceausescu.

Rumunijos premjeras pareiškė, kad vyriausybė nusileidžia dėl įstatymo, dekriminalizuojančio įvairius ko-

rupcinius nusikaltimus, kuris būtų galėjęs padėti keliems korumpuotiems pareigūnams išvengti baudžiamosios atsakomybės.

Vasario 10-ąją įsigalioji turėjusiame vyriausybės priimtame nepaprastajame dekrete, ruošiasi dekriminalizuoti pareigūnų nusizengimus, jei jų padaryta finansinė žala būtų mažesnė nei 200 000 lėjų (beveik 45 000 eurų).

Latvija nuo Rusijos atsitvėrė tvora

Ryga („Draugo“ info) – Latvijoje prie sienos su Rusija tvora užtvertas 23 kilometrų ilgio ruožas, siekiant sutrukdyti nelegaliems migrantams patekti į Latviją.

Tvora pasienyje tverti pradėta 2015 metais ir planuojama ją užbaigti 2019-aisiais. Be to, šiuo metu yra įrengta 65 kilometrų ilgio pasienio juosta.

2017 metais planuojama įrengti 150 km ilgio pasienio juostą ir užtvėrti 90 km ilgio tvorą.

Didžiausias tvoros aukštis yra 2,7 metro, įskaitant ir spygliuotą vielą.

Latvijos ir Rusijos siena yra 276 kilometrų ilgio; užtvėrti tvora ketinama 193 kilometrus – tuos ruožus, kur nėra natūralių kliūčių.

Niekada negana cepelinų

Atkelta iš 1 psl.

Cepelinų karaliui buvo pagamintas ir ypatingo dydžio, maždaug 5 svarus svėręs cepelinas. Susirinkusieji į parapijos šventę mėgavosi sočiu maistu ir gera nuotaika.

O kaip sekėsi cepelinų gerbėjams kitur? Į J. Vaičiūno sukurtą „Facebook“ paskyrą buvo siunčiama nuotraukų iš viso pasaulio. Lietuvoje restoranas „Bernelių užėja“ pardavė milijoninę cepelinų porciją. Ją užsakiusi restorano viešnia gavo ypatingą prizą – poilsį „Eglės“ sanatorijoje. Kiek cepelinų buvo suvalgyta visose Lietuvos kavinėse ir restoranuose, istorija nutyli.

Pietų Australijoje gyvenantys lietuviai atsiuntė žinią: Adelaidėje susirinkę 200 svečių suvalgė 400 cepelinų. Šį maistą pagaminti prireikė nemenkų pastangų. Buvo nuskusta 80 kilogramų bulvių, kurias virėjai savanoriai sutarkavo rankomis. Kai kurie Pasaulinės cepelinų šventės dalyviai vilkėjo specialiai tai progai skirtais marškinėliais.

„Draugo“ info

Iš k.: Jane Leparskas-Vaičiūnienė, Matas Vaičiūnas, Juozas Vaičiūnas, šeimininkė Regina Greenhalgh, parapijos pastoracinės tarybos pirmininkė Laima Maziliauskienė ir klebonas kun. Gintaras Antanas Jonikas.

R. Juškaitės-Švobienės nuotr.

„Facebook“ (FB) paskyrose žmonės dalinosi savo „World Zep Day“ šių metų nuotraukomis:

Iš Irene Adickas FB paskyros: Cepelinai ir futbolas – puiki proga pasilinksinti.

Laima Gasneris-Parada: Cepelinų diena gali būti švenčiama kad ir kiekvieną savaitę...

Michelle Kiaunis FB paskyroje: Ir gaminti yra labai malonu.

Australijos lietuviai šiemet ne tik gamino ir valgė cepelinus, bet kai kurie ir puošėsi specialiai tai progai sukurtais marškinėliais.

„Facebook“ nuotr.

A † A GENOVAITĖ PEŠKIENĖ- MAŽEIKIENĖ (KUDABAITĖ)

Mirė 2017 m. sausio 25 d. Orland Park, IL.
Gimė 1918 m. vasario 10 d. Odesoje, Ukrainoje.

Augo Kaune. Į JAV atvyko 1949 m. Daug metų gyveno Marquette Park, Chicago, IL. 1993 m. persikraustė į Orland Park, IL. Lietuvoje nuo septynerių metų giedojo bažnytiniame vaikų chore. Iki 1944 m. dainavo Lietuvos filharmonijos bei Vilniaus operos chore (mecosopranas). Gyvendama OJAV (Čikagoje) dainavo Alise Stephens vadovaujamame moterų chore. Dažnai dalyvaudavo lietuviškose Sofija Barkus radijo programose, Čikagos lietuvių operos pastatymuose, buvo nuolatinė Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios choro solistė, priklausė Šv. Teresėlės moterų draugijai.

Nuliūdę liko: sūnus Linas (Audronė), anūkai Paulius ir Markus (Samantha).

Privatūs atsisveikinimai vyks Čikagoje ir Kaune.

Nuliūdusi šeima

Tapkite DRAUGO skaitytojais

NAUJIEMS PRENUMERATORIAMS

metams – 120 dol. pusmečiui – 65 dol.
internetinė (pdf) metams – 115 dol. 3 mėn. – 30 dol.

Siunčiu _____ dol.

Vardas, pavardė _____

Adresas: _____

Miestas _____ valstija _____ zip _____

Čekį siųskite:
DRAUGAS,
4545 W. 63rd. St.,
Chicago, IL 60629

Tel. 773-585-9500

www.draugas.org

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Vasario 12 d., sekmadienį, Šv. Antano** parapijoje Cicero lietuviai švęs Vasario 16-tąją. Šv. Mišias 8:45 val. r. aukos kun. Gediminas Keršys. Po Mišių – minėjimas parapijos kavutės kambaryje. Lietuvos nepriklausomybės tema kalbės Mindaugas Bielskus. Pasivažišinsime kugeliu. Visus maloniai kviečia JAV Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkės valdyba.

■ **Poeto Kazio Bradūno gimimo šimtmetis** bus paminėtas vasario 12 d., sekmadienį, šv. Mišių metu: 9 val. r. – Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, 14915 E. 127th St; Lemont, IL; 11 val. r. – Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, 6812 S. Washenaw Ave., Čikagoje. Šių šv. Mišių intencijas abejose bažnyčiose užprašė Čikagos ateitininkai.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632) vasario 12 d. švęsime 6-ąjį eilinį metų sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Po Mišių parapijos salėje vyks JAV Lietuvių Bendruomenės Brighton Parko apylinkės metinis susirinkimas. Bus vaišės.

■ **Vasario 12 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p.** kviečiame į Pasaulio lietuvių centro didžiąją salę pasiklausyti organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ metinio pranešimo. Bus apibūdinami organizacijos projektai ir planai, pristatyta finansinė ataskaita ir rodomos skaidrės iš organizacijos remiamų centrų veiklos Lietuvoje bei JAV. Laukiame organizacijos narių, rėmėjų ir visų, kuriuos domina „Vaiko vartai į mokslą“ siekiai bei veikla.

■ **Vasario 26 d., sekmadienį, po lietuviškų šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Nekal-**

tojo Prasidėjimo parapijos salėje JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba rengia Nepriklausomybės šventę – Vasario 16-tosios ir Kovo 11-tosios paminėjimą. Meninę programą atliks Čikagos skautų vietininkijos vaikų choras (vadovė Lilija Gelažis) bei poetės Vilija Vakarytė ir Nijolė Subatienė. Po programos bus vaišės. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

■ **Čikagos lituanistinės mokyklos 25 metų** jubiliejinis pokylis vyks kovo 4 d., šeštadienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje. Renginys prasidės 5 val. p. p. šv. Mišiomis tėvų jėzuitų koplyčioje. Bus programa, vakarienė ir šokiai. Kviečiame visus buvusius ir dabartinius mokinius, mokytojus ir tėvų komiteto narius gausiai dalyvauti. Vietas užsisakyti ir daugiau informacijos tel. 630-242-0493.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų** skyrius kovo 11 d., šeštadienį, rengia išvyką autobusu iš PLC į klasikinio kiniečių šokio ir muzikos ansamblio „SHEN YUN“ pasirodymą „Rosemont“ teatre, Rosemont, IL. Norintieji pamatyti šią pasaulinio garso trupę prašomi skubiai užsisakyti vietas. Daugiau informacijos sužinosite paskambinę Baniutei Kronienei tel. 630-968-0184.

■ **Kovo 26 d. 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių** centre, Lemonte, didžiojoje salėje Vyduo jaunimo fondas minės savo veiklos 65 metų jubiliejų. Maloniai kviečiame vardinių stipendijų steigėjus, fondo rėmėjus, talkininkus ir svečius dalyvauti šioje reikšmingoje šventėje. Vietas užsisakykite skambindami fil. Aldonai Rauchienei tel. 708-598-7438

www.draugas.org

Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga (ALIAS) organizuoja slidinėjimo išvyką ir kviečia visus žiemos sporto mėgėjus **vasario 19 d., sekmadienį, atvykti į Alpine Valley, WI.** Dieninis slidinėjimas – nuo 9 val. r. iki 5:30 val. p. p., vakarinis – nuo 2 val. p. p. iki 10 val. v. Jei 11 val. r. susirinkime didesnė grupė, galėsime gauti nuolaidą.

Jei nesusitiksime trasose, pasimatysime 1:30 val. p. p. II aukšto kavinėje!

Adresas:

**Alpine Valley Resort
W2501 County Road D
Elkhorn, WI 53121**

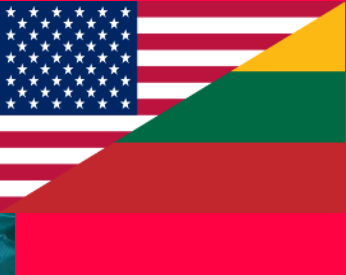
262-642-7374 arba 800-227-9395
www.alpinevalleyresort.com

Daugiau informacijos tel. 773-450-4180.

Seniausias knygynas Lietuvoje!

WWW.MASIULIAI.COM

**Siunčiame knygas, suvenyrus,
dovanėles į visas pasaulio
šalis.**

SKAUTAI KVIEČIA VISUS Į TRADICINĘ

KAZIUKO MUGĘ

KOVO 5, 2017

9:00 V.R. ŠV. MIŠOS

10:00 V.R. ATIDARYMAS

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE

14911 EAST 127TH ST.,

LEMONT, IL

NORINTYS PREKIAUTI MUGĖJE

SKAMBINKITE SESEI AUDRAI BROOKS 708-334-3982

ARBA RAŠYKITE KAZIUKOMUGECHICAGO@GMAIL.COM

dalyvauti Mišiose,
atnaujinti Santuokos sakramento įžadus,
taip pat pabendrauti prie vaišių stalo.
Šeimos kviečiamos dalyvauti su vaikais.

*Laukiame
jūsų!*

<http://draugokalendorius.org>

www.draugas.org